

Archivo de origen/original file name: TARTU_LABOR_Juuni_2018

Video: Võro prosop_2

Audio (de origen): TU_Prosopop_Gr_1_Voro

Mesa de trabajo/team: Descripción de animales *Lund'a* “lobo de centeno” / description of animals in various subject agreement persons (“easy grammar”: *Lund'a* “Rye wolf”)

Autores/authors: Fastrõ Mariko, Jüvä Sullõv (Tartu ülikool)

Fecha/date: Junio 14, 2018/14th of June 2018.

Lugar/place: Universidad de Tartu/Tartu University, Estonia.

Lengua/language: idioma/variante võro; võro dialect/language.

Facilitador/coach: Jean Léo Léonard

Compiladora/transcription: Karla Janiré Avilés González

Fig. 1 Descripción de animales *Lund'a* “lobo de centeno” / description of animals in various subject agreement persons (“easy grammar”: *Lund'a* “rye wolf”)

Módulo textual: Descripción de animales en võro 1 singular, presente, indicativo /

First version: 1st person singular, present, indicative (võro)

Maq olõ Lund'a. Talvõl ma maka rüäpõhu seen, a suvõl elä rüänurmõn ja püvvä rüärääkõ.
Ma olõ umbõ illos: mul ommaq pikäq kõrvaq ja nopõq jalaq, kohhil hand, terrav nõna ja suurõq silmäq. Mul ommaq sälän valgõq sulõq ja mu käpäkeseq ommaq väega pehmekeseq.

Mis elläi ma olõ? Kas sa tiiät? Maq kah es tiiäq, nikagu üts miis mu kinniq püüdse ja naas
kõiki käest küsümä, et kiä taa sääne elläi om. A mitte kiäki tiiä-äs. Peräkõrd üts miis, kiä oll'
üte kõrra Lindora laadu pääl käiinüq ja üts kõrd rongiga Tal'nahe sõitnuq, arvas ärq, et ma
olõ rüäsusi. Tuu ma olõgi – RÜÄSUSI.

English translation (by Leonard):

I am the Rye Wolf. During the Winter, I sleep inside rye flour, whereas in summer I live in the
rye crop, and I chase rye needles. I am very handsome: I have long ears and quick feet, a
furry tail, a Sharp nose and big eyes. On my back grow white feathers, and my paws are very
soft.

What kind of animal am I? Do you know? I did not know either, until some day a man caught
me, and started asking to everyone, 'what kind of beast this animal is supposed to be?'. But
nobody could answer. Eventually, a man who once had been travelling to Lindora and once
had traveled as far as Tallinn in train, guessed I am a rye Wolf. And so am I: a rye Wolf!

Estoniano estándar/Standard Estonian (by Karl Pajusalu):

Ma olen Lund'a. Talvel ma magan rukkipõhu sees, aga suvel elan rukkipõllul ja püüan
rukkirääke. Ma olen väga ilus: mul on pikad kõrvad ja nobedad jalad, kohev saba, terav nina
ja suured silmad. Mul on seljas valged suled ja mu käpakesed on väga pehmekesed.

Mis loom ma olen? Kas sa tead? Ma ka ei teadnud, nii kaua kui üks mees mu kinni püüdis ja hakkas kõigi käest küsima, et kes ta selline loom on. Aga mitte keegi ei teadnud. Lõpuks üks mees, kes oli ühe korra Lindora laadal käinud ja ükskord rongiga Tallinnasse sõitnud, arvas ära, et ma olen rukkihunt. See ma olengi – rukkihunt.

Versión castellana (by Avilés González):

Yo soy el Lobo de centeno. Durante el invierno duermo adentro del centeno, mientras que en el verano vivo en el campo de centeno y persigo las espigas del centeno. Yo soy bastante guapo: tengo orejas largas y pies veloces, una cola peluda, una nariz afilada y ojos grandes. En mi lomo crecen plumas blancas y mis patas son muy suaves.

¿Qué clase de animal soy? ¿Tú lo sabes? Yo tampoco lo sabía, hasta que un día un hombre me atrapó y comenzó a preguntarle a todo el mundo: “¿supuestamente qué tipo de bestia es este animal?”, pero nadie pudo contestar. Finalmente, un hombre que una vez había estado viajando por Lindora y que una vez había viajado en tren hasta Tallinn adivinó que soy un lobo de centeno. Y entonces yo soy: un lobo de centeno.

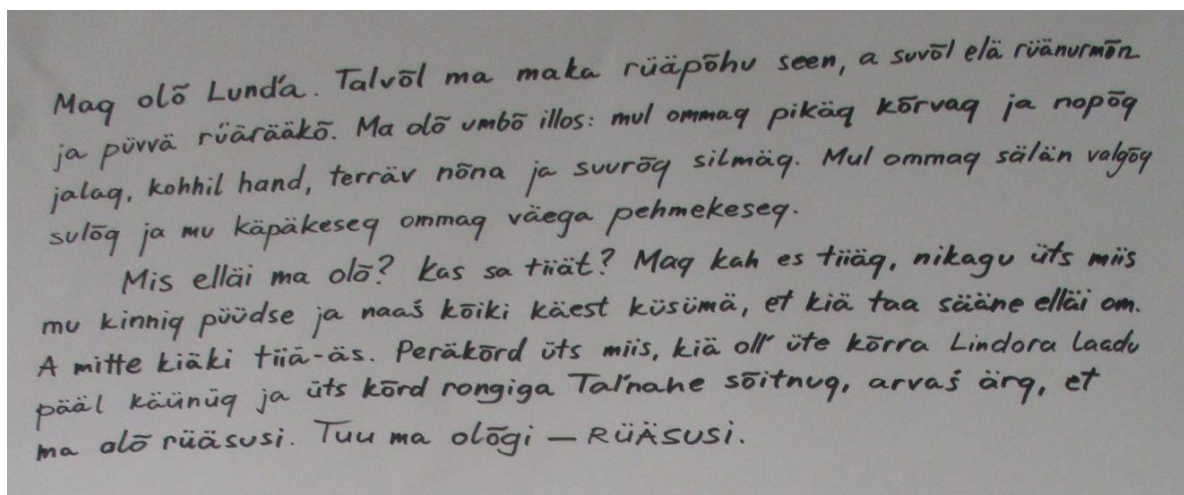

Fig. 2 Descripción de animales en võro 1 singular, presente, indicativo / description of animals võro 1 singular, presente, indicativo.

Módulo textual: Descripción de animales en võro 3 singular, presente, indicativo / Second version: 3rd person singular, present, indicative (võro)

Tää om Lund'a. Talvõl tä maka rüäpõhu seen, a suvõl eläs rüänurmõn ja püüd rüärääkõ. Tä om umbõ illos: täl ommaq pikäq kõrvaq ja nopõq jalaq, kohhil hand, terräv nõna ja suurõq silmäq. Täl ommaq sälän valgõq sulõq ja tä käpäkeseq ommaq väega pehmekeseq.

Mis elläi tä om? Kas sa tiiät? Tä kah es tiiäq, nikagu üts miis tä kinniq püüdse ja naas kõiki käest küsümä, et kiä taa sääne elläi om. A mitte kiäki tiiä-äs. Peräkõrd üts miis, kiä oll' üte kõrra Lindora Laadu pääl käünüq ja üts kõrd rongiga Tal'nahe sõitnuq, arvas ärq, et ma olõ rüäsusi. Tuu ma olõgi-RÜÄSUSI.

Estoniano estándar/Standard Estonian (by Karl Pajusalu):

Ta on Lund'a. Talvel ta magab rukkipõhu sees, aga suvel elab rukkipõllul ja püüab rukkirääke. Ta on väga ilus: tal on pikad kõrvad ja nobedad jalad, kohev saba, terav nina ja suured silmad. Tal on seljas valged suled ja ta käpakesed on väga pehmekesed.

Mis loom ta on? Kas sa tead? Ta ka ei teadnud, nii kaua kui üks mees ta kinni püüdis ja hakkas kõigi käest küsima, et kes ta selline loom on. Aga mitte keegi ei teadnud. Lõpuks üks mees, kes oli ühe korra Lindora laadal käinud ja ükskord rongiga Tallinnasse sõitnud, arvas ära, et ma olen rukkihunt. See ma olengi – rukkihunt.

Täa om Lundä. Talvõl tä maka rüäpõhu seen, a suvõl
eläs rüänurmõn ja püüd rüäräakõ. Tä om umbõ illos: täil
ommaq pikäq kõrvaq ja nopõq jalag, kohlil hand, terräv
hõna ja suurõq silmäq. Täil ommaq säälän valgõq sulõq
ja tä käpäkeseq ommaq väega pehmekeseq.

Mis elläi tä om? kas sa tiität? Tä kah es tiitäq, ni-
kagu üts miis tä kinniq püüdse ja naas kõiki käest
küsumä, et kiä taa sääne elläi om. A mitte kiäki
tiitä-äs. Peräkõrd üts miis, kiä oll' üte kõrra Lindora
Laadu pääl käünõq ja üts kõrd rongiga Tälähe sõitnug,
arvas ärg, et ma olõ rüäsusi. Tuv ma olõgi - RÜÄSUSI.

Fig. 3 Descripción de animales en võro 3 singular, presente, indicativo / description of
animals Võro 3rd sg pres. ind.

Módulo textual: Descripción de animales en võro 1 plural, presente, indicativo / Third version: 1st person plural, present, indicative (võro)

Miiq olõ Lund'aq. Talvõl mi maka rüäpõhu seen, a suvõl elämiq rüänurmõn ja püvvämiq rüärääkõ. Mi olõmiq umbõ ilosaq: meil ommaq pikäq kõrvaq ja nopõq jalaq, kohhil hand, terräv nõna ja suurõq silmäq. Meil ommaq sälän valgõq sulõq ja mi käpäkeseq ommaq väega pehmekeseq.

Mis eläjäq mi olõ? Kas ti tiiät? Miiq kah es tiiäq, nikagu üts miis meid kinniq püüdse ja naaś kõiki käest küsüma, et kiä naaq sääntseq eläjäq ommaq. A mitte kiäki tiiä-äs. Peräkõrd üts miis, kiä oll' üte kõrra Lindora Laadu pääl käünüq ja üts kõrd rongiga Tal'nahe sõitnuq, arvaś ärq, et mi olõ rüäsoeq. Nuuq mi olõgi-RÜÄSOEQ.

Estoniano estándar/Standard Estonian (by Karl Pajusalu):

Me oleme Lund'ad. Talvel me magame rukkipõhu sees, aga suvel elame rukkipõllul ja püüame rukkirääke. Me oleme väga ilusad: meil on pikad kõrvad ja nobedad jalad, kohev saba, terav nina ja suured silmad. Meil on seljas valged suled ja me käpakesed on väga pehmekesed.

Mis loomad me oleme? Kas te teate? Me ka ei teadnud, nii kaua kui üks mees meid kinni püüdis ja hakkas kõigi käest küsima, et kes need sellised loomad on. Aga mitte keegi ei teadnud. Lõpuks üks mees, kes oli ühe korra Lindora laadal käinud ja ükskord rongiga Tallinnasse sõitnud, arvas ära, et me oleme rukkihundid. Need me olemegi – rukkihundid.

Miiq olõ Lundaq. Talvõl mi maka rüäpõhu seen, a suvõl elämiq
rüänurmõn ja püvvämiq rüäräikõ. Mi olõmiq umbõ ilosag:
meil ommaq pikäq kõrvag ja nopõq jalag, kohhil hand, terräv
nõna ja suurõq silmäg. Meil ommaq sälän valgõq sulõq ja
mi käpäkeseq ommaq väega pehmekeseq.

Mis eläjäq mi olõ? Kas ti tiiät? Miiq kah es tiiäg, nitagu
õts miis meid kinniq püüdse ja naas kõiki käest küsümä, et kiä
naaq sääntseq eläjäq ommaq. A mitte kiäki tiiä-äs. Peräkõrd õts miis,
kiä oll' õte kõrra Lindora Laadu pääl käünüg ja õts kõrd rongiga
Tal'nake seitnuq, arvas ärg, et mi olõ rüäsoeq. Nuug mi otõgi –
RÜÄSOEQ.

Fig. 4 Descripción de animales en võro 1 plural, presente, indicativo / description of animals
võro 1st plural pres. ind.

Módulo textual: Lista de palabras/Word list

Nimisõnaq Nouns	Tegosõnaq Verbs	Umahussõnaq Adjectives	Määrsõnaq Determinants	Asõsõnaq Pronouns	Arvsõna Numerals
rüäpõhk	olõma	illos	talvõl	maq	üts
rüänurm	magama	pikk	seen	saq	
rüärääk	elämä	nopõ	suvõl	kiä	
kõrv	püüdmä	kohhil	umbõ	kiäki	
jalg	tiidmä	terräv	nikagu	taa	
hand	nakkama	suur	peräkõrd	tuu	
nõna	küsümä	valgõ		sääne	
silm	käümä	pehmeke			
sälg	sõitma				
sulg	arvama				
käpp					
elläi					
miis					
käsi					
kõrd					
laat					
rong					
rüäsusi					
Lund'a					
Lindora					
Tal'na					

Fig. 5 Lista de palabras/Word list

Standard Estonian (by Karl Pajusalu):

Nimisõnad Nouns	Tegusõnad Verbs	Omadussõnad Adjectives	Määrsõnad Determinants	Asoesõnad Pronouns	Arvsõnad Numerals
rukkipõhk	olema	ilus	talvel	ma	üks
rukkipõld	magama	pikk	sees	sa	
rukkirääk	elama	nobe	suvoel	kes	
kõrv	püüdma	kohev	väga	keegi	
jalg	teadma	terav	nii kaua kui	see	
saba	hakkama	suur	lõpuks	too	
nina	küsima	valge		selline	
silm	käima	pehmekeene			
selg	sõitma				
sulg	arvama				
käpp					
loom					
mees					
käsi					
koord					
laat					
rong					
rukkihunt					
Lund'a					
Lindora					
Tallinn					